

DEVÍNČAN

Noviny pre každého Devínčana • Nepredajné • január 2004 • Ročník 2

Milí Devínčania,

máme za sebou Silvester, ktorý sme strávili oslavami a zábavou, či už na plesu, alebo doma v kruhu rodiny, blízkych a priateľov. Odbitím dvanástej hodiny sme si každý z nás určite dali predsavzatia do ďalšieho roka alebo sa aspoň zamysleli nad tým, čo by sme chceli zmeniť a vylepšiť.

Aj my sme okrem určenia osobných záväzkov vnútorne prehodnotili nielen svoj súkromný, ale hlavne náš spoločný minulý rok. Rok, v ktorom sme s vašou podporou urobili v Devíne veľa zmien. No naša práca nekončí, práve naopak, musí, aj keď pomalým tempom, postupovať vpred.

Náš najväčší problém je zadlženosť – balík dlhov, z ktorého síce riadne ubudlo, no stále sa nedá prehliadnuť. Dúfame, že sa nám nakoniec podarí tento problém zvládnuť. Vyžaduje to veľa úsilia a často menej či viac žiadaných kompromisov. Musíme sa s poslancami naučiť spolu komunikovať a ťahať za jeden koniec. Mal by nám byť prednejší Devín a plnohodnotný život

jeho obyvateľov a nie určité zoskupenia a akcie, ktoré v konečnom dôsledku nikomu z nás neprospejú. Doriešenie otvoreného problému školy je zdá sa na dosah a do súkromných rúk prechádza aj Dom kultúry, za podmienok, ktoré kultúru v Devíne nepochovejú, ale naopak preberú z doterajšieho spánku.

Tento rok vstupuje Slovenská republika do Európskej únie a našou prioritou bude pozdvižnutie úrovne Devína tak, aby sa mu vrátila niekdajšia sláva a stal sa znova symbolom – nie predmestím Bratislavy.

Jozef Paczelt

starosta mestskej časti Devín

Obsah

Fašiangy.....	1
Duchovné slovo	2
Zimná príroda odpočíva?.....	2
Poslanci rokovali.....	3
Všimli sme si.....	3
Čo sa dialo v decembri	4
Naši požiarnici	5
Napísali ste nám.....	5
Devínske pivo a pivovar.....	6
Devínsky babinec dnes s pani Rumanovskou.....	7
Záhradkár.....	7
Devíniatka, zdraví vás Helga.....	8
D - Teens.....	8

Fašiangy

Fašiangy tvoria, podľa starej predstavy o delení roka na leto a zimu, prechod medzi týmito dvoma obdobiami. Fašiangové obdobie sa začína od Troch Kráľov a trvá do Popolcovej stredy (u nás tzv. Škaredej stredy). Dodnes sú časom veselosti, zábavy, hojného jedenia a pitia. Dostatok jedál a nápojov mal v minulosti zabezpečiť prosperitu aj do budúceho obdobia a bol protikladom prichádzajúceho pôstu. Pôst zaviedla koncom 4. storočia kresťanská cirkev, čím sa fašiangy oddelili 40-dňovým obdobím od jarných sviatkov. Ich časové trvanie je teda pohyblivé v závislosti od termínu Veľkej noci.

Názov fašiangy je z nemeckého slova Faschang, ktoré vychádza zo staronemeckého vast-schane, čo znamená: výčap a nápoj pred pôstom. Z veľkomoravského obdobia (9. storočie) je z nášho územia

známy starší názov mjasopust.

Na slovenskom vidieku v minulosti k fašiangom patrili neodmysliteľné zakáľacky, priadky, svadby, maškary a muzika.

Mládenci poobliekaní do masiek sa v poslednú fašiangovú nedeľu vydávali na obchôdzku z domu do domu a pred každým spievali: „Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide, kto nemá kožucha, zima mu bude. Ja nemám, ja nemám, len sa tak trasiem, dajte

mi slaniny, nech sa vypasím. A tam hore na komíne sedí kocúr na slanine, choďte že ho odohnať a mne kúsok odrezať. Ak sa máte porezať, idem si sám odrezať a tak pekne zarovnam, že vám kúska nenechám.“ Gazdiná im dala na ražeň kus slaniny, do košíka pampúchy, a často aj vajíčka.

K typickému pečivu „na ponúkaniu“ patrili smažené šišky – pampúšky a fánky. Začiatkom nášho storočia sa na fašiangových zábavách pražila vaječná praženica, na ktorú bola pozvaná celá dedina. Mládenci najprv týždeň pred zábavou chodili po dedine a pozývali dievky, ale aj starších na fašiangovú zábavu. Pritom nezabudli po dedine vyzmetať vajíčka z kurínov a potiahli aj nejakú slaninu.

Po príprave tejto pochúťky, ktorú väčšinou pripravovala richtárka, sa začala zábava, na ktorej okrem praženice nechýbali ani pečené šišky a pražený karamel, záviny, huspenina, v nedeľu mäsová polievka a su-

(pokračovanie na strane 6)

Duchovné slovo

„Čo mi dáte a ja vám ho vydám?!“

Sú to pamätané slová nielen z Písma, ale myslím, že aj možno zo života niekoho z nás, z nášho okolia. Som vždy zaražený, keď naši mocipáni hovoria o svojich priateľoch v zahraničí, s ktorými súkromne možno prežili dve minúty, ale obdarovali sa dajakými darčekmi (pravdaže za dane poplatníkov) a potom v médiách prezentujú svoje nerozborné priateľstvá s politikmi sveta. Vieme, že je to všetko trocha inak.

Skutočných priateľov spočítame na prstoch jednej ruky. To chce čas, skúsenosť, prežitie dobré i zlé chvíle. Ale náš život by mal stáť na čestnosti – nielen k tým, na ktorých nám záleží, ale v celistvosti. Aby slová

Judáša nenašli u nás svoju paralelu. Život princípov je ťažký. Byť čestný, pravdivý, keď práve tieto hodnoty sa nenesia, ba ich zachovávanie z nás môže robiť outsiderov v komunitách, ktorých žijeme, najmä v profesionálnom uplatnení.

Aby „Áno“ bolo „Áno“ a „Nie“ bolo „nie“. Inak náš život bude jeden veľký podvod k sebe a aj k iným. Spojenectvá ad hoc. Teraz je výhodné ísť s týmto a zabú-

dam (asi skôr budem sa presvedčovať, že to správne – hoc' dobre viem, že klamem aj seba) na svoje predchádzajúce sľuby iným ľuďom.

Tridsať strieborných nebol veľký peniaz a nepriniesol šťastie. Zradca šiel pod cenu Ježišovu, ale aj pod svoju. Zrádzaním princípov života ideme pod svoju ľudskú dôstojnosť. Nech žiadna výhoda, majetok nás nepremôžu k tomu, aby sme sa pýtali na hodnotu pravdy, priateľstva a najmä ceny ľudského života.

Branislav Bukovský
farár

Zimná príroda odpočíva?

Tohoročná nádielka snehu z prvej polovice januára bola štedrá aj k Bratislavčanom. Romantickú pohodu zasnežených lesov Devínskej Kobyly vnímame ako odpočívajúcu, respektíve spiacu prírodu. Ak niekde pod lieskovými kríkmi, v nevelkej diere pod zemou natrafíme na roztomilého spiaceho plcha, stočeného do kľbka, s ovinutým chvostíkom okolo tela, pomyslíme si presne to isté. Je to s tým zimným spánkom naozaj tak?

Neprítomnosť sťahovavých vtákov je v našej zimnej prírode zaiste každému nápadná. Aj medzi cicavcami sú zvieratá, ktoré sú na tom presne ako plch. Počas zimných večerov sa okolo nás nemihne trepotavá silueta netopiera, nezačujeme funiaceho ježka... Srnčia a jelenia zver je aktívna aj v zime. Mnoho vtáčích dru-

hov svoj domov neopustí ani v najkrutejších zimných podmienkach. A sú užitočné aj v tomto období, nakoľko uprostred zasneženej prírody zbavujú lesné či ovocné stromy škodcov z ríše hmyzu. Teraz ale potrebujú, aj napriek svojej otužilosti, našu pomocnú ruku. Nekrímme ich vianočkou, alebo iným pečivom, ktoré im chutí rovnako ako nám. Naším malým operencom vyvoláva ťažké črevné katarý končiace smrťou. Dobrú telesnú kondíciu im zabezpečia olejnaté semená vysokej kalorickej hodnoty. A krmidlá rozmiestňujeme v záhradách pri domoch, ideálnym miestom je okraj lesa, kde sa zlietavajú v najväčších krdľoch.

V zime je aktívna aj naša dobre známa „líštičkakmotrička“. Prebehnede pred nami po mäkkom snehu, možno na nás aj charakteristicky zabrechá. Pozor na nápadne krotké líšky, najmä v blízkosti domov! Práve tá krotkosť môže signalizovať besnotu, preto každý takýto prípad

zahláste na Miestnom úrade, alebo devínskym poľovníkom.

V lese i záhradách skáče aj v zime obratná veverica. V Devíne ju pri troche šťastia uzrieme často (napríklad aj na Štítovej, či Lomnickej ulici). Za svoju šikovnosť vďačí nielen huňatému chvostu, ktorý jej slúži ako kormidlo k udržaniu rovnováhy, ale najmä dlhým pazúrikom na prstoch, ktorými sa udrží aj na tých najvratkejších konároch.

Veríte teda, že zimná príroda naozaj spí? V zásade áno – spomeňme rastlinstvo. Ale tých niekoľko príkladov zo zimnej prírody Devína svedčí o tom, že to neplatí stopercentne.

Dr. Ivan Ondrášek

Poslanci rokovali

3. 12. 2003

Program mimoriadneho zasadnutia MZ MČ Bratislava-Devín dňa 3. 12. 2003 mal dva body:

1. Návrh VZN č. 7/2003 o výške sadzieb, koeficientu a úľavy dane z nehnuteľnosti na území MČ Bratislava-Devín pre rok 2004.
2. Prevod parcely č. 982 (nábrežie) na súkromnú osobu.

Bod č. 1 bol stiahnutý z rokovania a jeho prejednanie bolo preložené na rokovanie MZ MČ Bratislava-Devín na 9. 12. 2003.

K bodu č. 2 bolo prijaté UZNESENIE č. 107/2003, ktorým poslanci vyjadrili hlboké a principiálne znepokojenie nad konaním Slovenského pozemkového fondu vo veci rozporuplného pridelenia pozemku s parcelným číslom 982 na Slovanskom nábreží a žiadajú starostu MČ Bratislava-Devín, aby bezodkladne podnikol opatrenia na zamedzenie prípadného protiprávneho konania.

9. decembra 2003

Mimoriadne zasadnutie MZ MČ Bratislava-Devín dňa 9. 12. 2003 schválilo nasledovný rozšírený program rokovania:

1. Návrh VZN č. 7/2003 o výške sadzieb, koeficientu a úľavy dane z nehnuteľnosti na území MČ Bratislava-Devín pre rok 2004
2. Prezentácia záujemcu o prenájom školy
3. Rôzne

K bodu č. 1 bolo prijaté UZNESENIE č. 108/2003, ktorým MZ MČ Bratislava-Devín schválilo VZN č. 7/2003 s výhradou a účinnosťou od 1.1.2004.

Výhrada sa týkala možnosti úľav sadzby „vo výške 50%“. Schválenou zmenou „do 50%“ bude možné každú žiadosť o úľavu posudzovať individuálne.

K bodu č. 2. Na uverejnené výberové konanie o prenájom školy na Kremelskej ulici č. 2

sa prihlásil jeden záujemca, ktorý spĺňa požadované kritériá.

Školu FOREL INTERNATIONAL ELEMENTARY predstavila jej riaditeľka pani Backingham.

Uvedená škola je bilingválna, so starostlivosťou o deti od troch rokov po deviaty ročník.

V prípade dohody o prenájme na 10 rokov je vedenie školy schopné zabezpečiť investície na jej opravu vo výške 5 miliónov Sk i prevádzku materskej školy.

Uznesenie k uvedenému bodu bude predmetom rokovania v mesiacoch december 2003 až január 2004.

18. decembra 2003

Plánované zasadnutie MZ MČ Bratislava-Devín dňa 18.12.2003 sa nekonalo z dôvodu neprítomnosti viacerých poslancov, čím MZ nebolo uznášaniaschopné. Starosta MČ Bratislava-Devín v zmysle Zákona SNR č. 369/90 zvolal riadne zasadnutie MZ MČ Bratislava-Devín na 29. 12. 2003.

29. decembra 2003

O deviatej hodine sa konalo zasadnutie MZ MČ Bratislava-Devín s nasledovným programom:

1. Kontrola plnenia prijatých uznesení.
2. Návrh rozpočtu na rok 2004.
3. Informácia o činnosti a právnej pomoci advokátskej kancelárie Valko&Partners.
4. Rôzne.
5. Interpelácie.

Pre obsiahlosť bol stiahnutý z programu bod číslo 3 a program bol rozšírený o návrh odmien pre poslancov, o žiadosť o vyradenie devínskej školy zo siete škôl a zrušenie uznesenia č. 64/2003 k 1. 1. 2004.

Prijaté UZNESENIA:

- č. 109/2003 ktorým MZ MČ Bratislava-Devín schválilo rozpočet na rok 2004,
- č. 110/2003 schválené odmeny poslancom za obdobie od 1. 7. 2003 do 30. 11. 2003 v zmysle predloženého návrhu vo výške 5 000,- Sk,
- č. 111/2003 ruší uznesenie č. 64/2003, ktoré schválilo finančný príspevok na ubytovanie J. Nohála z dôvodu, že menovaný nevyužil zaplatenú ubytovaciu možnosť počas polročného obdobia,
- č. 112/2003 MZ MČ Bratislava-Devín poverilo prednostu Miestneho úradu vypracovaním písomnej požiadavky na Ministerstvo školstva SR o vyradenie zo siete štátnych škôl ZŠ v Devíne na Kremelskej 2.

(pr)

Všimli sme si...

Nová ulica na Devíne?

Na Devíne pribudol v decembri nový názov ulice; Slovienska. Pekný názov, však? Nahradil úsek Brigádnickej od „Valiky“ smerom k hradu. Zvláštne je len to, že samotní obyvatelia tejto ulice sa o tejto zmene dozvedeli až potom, keď si na vývesnej tabuli prečítali, že ich bydlisko je zrazu niekde úplne inde. Potreba zmeny názvov niektorých ulíc v Devíne je už dlhšie diskutovanou témou. Názvy ulíc vždy podliehali dobe a neustále sa menili. Nebolo tomu inak ani v Devíne.

(Podrobnejší článok k tejto téme uverejníme v nasledujúcom čísle.)

Prvý sneh

Táto zima nám snehovú nádielku poslala neskôr ako sme čakali. Keď sa začal v pondelok piateho januára, sypať z neba biely sneh, najviac sa mu potešili deti. Mohli si tak aspoň na konci prázdnin užít zimných radostí. Povyberali sane a boby, a kým sa mnohí z nás spamätali už ich doma nebolo. Menej radosti priniesol sneh starším ľuďom, ktorí sa pomalšie ako inokedy vybrali ráno na svoj každodenný nákup. Na tomto mieste nám nedá pripomenúť obyvateľom Devína, že platí všeobecné záväzné nariadenie, ktoré sa okrem iného týka aj odpratávania snehu na chodníku pred vašim domom či pozemkom. Určite nikto z vás nechce svojou ľahostajnosťou spôsobiť úraz cudzej osobe, alebo si v budúcich novinách prečítať, že práve on „XY“ nedodržiava pravidlá obce. A mali by sme si vziať príklad z dôchodcov, ktorí si, napriek zdravotným ťažkostiam, svoje priedomia udržiujú v poriadku. Koniec-koncov dá sa to brať ako forma relaxu.

Zhoršenú situáciu mali aj vodiči áut. Nemuseli sa však obávať. Sneh z ciest bol pravidelne odpratávaný novou „jašterkou“. Večernú smenu zobrať na seba dokonca sám pán starosta. Jedno však nemožno nespomenúť – opäť, ako po minulé roky, boli problémy s autami zaparkovanými na Kozičovej a Hutníckej ulici. Hlavne Hutnícka ulica mohla byť odprataná len s veľkými problémami. Preto, vodiči, ruku na srdce – niekedy náš nezáujem a neprispôsobivosť môže spôsobiť problémy celej ulici. Sneh bol tentokrát odpratávaný ešte aj na hlavnej cestičke na cintoríne. Takže sme sa nemuseli k našim zosnulým brodiť snehom.

Úprava nábrežia

Napriek veľkým mrazom bolo aj na pešej zóne v jeden januárový týždeň rušno. Pracovníci údržby verejnej zelene prerezávali husté kroviny na nábreží. Ide o takzvané náletové kroviny (nie okrasné stromy), ktorými zarástol celý breh. Činnosť, pri ktorej ruky oziabe, ale ktorú oceníme predovšetkým na jar, keď sa na naše vyčistené a upravené nábrežie opäť vrátia davy turistov.

Čo sa dialo v decembri

Šťastia, zdravia, pokoj svätý vinšujeme vám...

Na zlatú adventnú nedeľu, poslednú pred Vianocami, sa vybral Devínom sprievod. Tridsať devínskych detí oživilo v našej obci betlehemske hry. Bol to krásny pohľad na Máriu s Jozefom, čertov, anjelov, cigánky, zvieratká a dobovo oblečených dedinských chlapcov a dievčatá. Spievajúci sprievod, ku ktorému sa cestou spontánne pridávali ľudia, prešiel za dve hodiny krížom-krážom uličkami a svoje finále mal pred rozžiareným vianočným stromčekom na schodoch pred našim kostolom. Deti si naozaj dali na tejto akcii záležať. Napriek dlhému pochodu a nie práve najlepšiemu počasiu predviedli svoj program na výbornú. Akoby sa na chvíľu vrátil čas. Ľudia s úsmevom vychádzali na priedomia svojich domov a obdarúvali koledníkov sladkosťami a korunkami. Boli však aj takí,

čo na zvonenie a spev pri dverách reagovali spúšťaním roliet a zhasínaním svetiel. Škoda. Asi nevedia, čo je zmyslom kolied. Koledníci už po stáročia vinšujú každej domácnosti pred vianočnými sviatkami všetko dobré, pripomínajú zmysel Vianoc a narodenie Spasiteľa. Takže ešte raz prajeme všetkým Devínčanom:

„Vinšujeme, vinšujeme na to Božie narodenie, aby ste mohli hojnejšie a pokojnejšie rôčky dočkať, z lesa živnosti, z poľa pilnosti, od Boha lásku, od susedy prajnosť. Vinšujeme vám, nech vás Pán Boh posilní v zdraví, vašej добрote, by ste mali pokoj, radosť v celom svojom živote.“

Podakovanie patrí všetkým deťom, ktoré sa týždne pripravovali na toto vystúpenie, Elenke Cenkej a jej pomocníckam Janke Proftovej, Marcelke Hudákovej, Gaby Luptákovej, Andree Mrázovej, ktoré nechali pečenie a všetky predvianočné povinnosti a svoj čas venovali návstvu programu, Jarovi Proftovi a Mirovi Hudákovi, ktorí sa starali o bezpečnosť detí, a samozrejme všetkým rodičom, ktorí pomohli svojim deťom pripraviť krásne kostýmy. Vďaka aj všetkým Devínčanom, ktorí malých kolední-

kov podporili a dali im pocit, že ich snaha nebola zbytočná.

Obrázky s dušou

Keď ste išli 18. 11. podvečer po Brigádnickej začuli ste hudbu a krásny hlas Marty Potančokovej. „Kamrlík“ Marušky Chovanovej praskal vo švíkoch. Dôvod stretnutia toľkých ľudí bol prostý. Konala sa tu vernisáž obrazov Gaby Luptákovej. Rozhovory s mojim vnútrom, tak by sa dala nazvať séria obrazov vytvorená kombinovanou technikou, ktorej prevažná časť síce čerpá z kresťanského námetu, no je čisto subjektívnym videním autorky. Aj keď väčšina z nich už má svojho nového majiteľa, ak ste tak doposiaľ neurobili, ešte stále máte tú možnosť vidieť ich v „Kamrlíku“.

Školou sa niesla vôňa škorice

Už uplynul mesiac od Vianoc. Už sme aj zabudli, akí sme boli prívetiví, naplnení láskou a pokorou. Hektiku predvianočných dní sa snažíme priblížiť rôznymi akciami, poseđením pri vianočnej kapustnici s horúcim

punčom, kde má človek bližšie k tomu druhému a vie tlásko načúvať tlkotu jeho srdca.

Z tohoto dôvodu sa 12. decembra dočasne zmenili učebne školy v Devíne na Kremelskej ulici č. 2 na adventné dielne, kde už od rána panoval čulý pracovný ruch. Žiaci vyrábali pod vedením svojich učiteľov rôzne dekoračné vianočné predmety, napr. plávajúce sviečky v orechovej škrupine, vianočné pozdravy a novoročenky tradičnou ľudovou technikou z modrotlača a slamy stromček zo šišíek zdobený korálkami, svetník originálne vytvorený v črepníku a dekoračné venčeky. Detváky sa nedali zahanbiť ani svojim cukrárskym umením. Piekli vizo-vické pečivo, medovníky, ktoré im pomáhala šikovnými rukami zdobiť pani Vančová, a pani Neubergová ich zasväcovala do tajov pečenia oplátok. A tak sa školou niesla vôňa škorice, va-

nilky, medu, ktorá sa zmiešavala s vôňou variacej sa kapustnice a punču a jemne štekčila nosíky a provokovala chuťové poháriky. Najviac obľahaným miestom bol „Bufetík“, kde sa predávali dobroty, ktoré napiekli naše baby – Kraváriková, Hanzlovičová. Nedalo sa odolať perníkom, pagáčikom, praclíkom, jablčníku, sladkému vianočnému pečivu. Tradične nechýbali chutné šišky od pani Otílie Hanzlovičovej, ovocný koláčik pani Sapákovvej a mnoho skvelých dobrôt od mamičiek našich žiakov. Deti si pochutili aj na vynikajúcich nátierkach – cesnakovej, oškvarkovej. Všetko to zapíjali detským punčom.

Popoludní sme v priestoroch školy privítali obyvateľov Devína, tradične „okoštuje“ punč dôchodkyne, kapustnica chutila mnohým rodičom a starým známym, ktorí v škole učili. Prišli aj bývalí žiaci. Každý z nich si kúpil vianočný koláčik či pagáčik. Návštevníci mali záujem aj o dekoračné predmety, ktoré žiaci vyrobili. Do predaja ponúkla voskové vianočné ozdoby a zlatý veniec aj pani Čierna z obchodu „U svätého Floriána“. Na chodbách panoval rušný obchodný život. Naši žiaci sa ukázali, že sú výborní predavači, handlovali ostošeš. Zo zisku kúpime pre školu elektroniku. Sme radi, že a nám podarila prekná myšlienka, pri zrode ktorej stála pani učiteľka Zuzka Hanzlovičová, ktorej sekundovala pani zástupkyňa Monika Škvarčeková. Škoda, že Vianoce nie sú po celý rok. Tešíme sa na nové adventné dielne, no my učiteľia s nostalgiou dodávame: „Žiaľ, už nie v Devíne.“

Eva Škvarčinová

Mikuláš

Mikuláša si devínske deti v decembri užili dvakrát. Jeden sa prevážal v sobotu 6. 12. spolu s čertom, anjelom a škriatkom po Devíne a zvolával deti do Jazdeckého klubu. Tých odvážnejších povozil na voze ťahanom koníkom a dopravil priamo na miesto akcie. Deti ozdobili vianočný stromček, poprezerali si zvieratká v stajni, spievali a recitovali. Za balíčky plné sladkostí nasľubovali, že budú tými najlepšimi deťmi pod slnkom. Na druhý deň si to zopakovali v Dome kultúry, kde im na záver programu premietli film. Žiaľ, na tomto Mikulášovi sa nezúčastnil nikto z redakcie, preto prosíme rodičov a samotné detičky, aby o tejto akcii niečo napísali.

Naši požiarnici

Naši hasiči sa stretli 10. januára na výročnom valnom zhromaždení, aby zhodnotili svoju dobrovoľnú činnosť. V uplynulom roku zasahovali trikrát. Druhý marcový týždeň hasili suchú trávu nad obcou Devín. Ani nie o mesiac, 18. apríla, horela chata na Kremel'skej ulici. Poslednou previerkou ich pripravenosti bol 14. júl, keď hasili trávu a náletové dreviny na Devínskej ceste smerom na ostrov Sihot'. Tím požiarnikov sa v minulom roku okrem „Okresného kola previerok pripravenosti“ a súťaže „O pohár starostu Devína“ zúčastnil na súťažiach v Rusovciach, Petržalke, Prievoze a Dúbravke. V rámci medzinárodnej spolupráce sa stretli zástupcovia dobrovoľných požiarnikov z Devína, Devínskej Novej Vsi, Marcheggu a Hainburgu na spoločnom taktickom cvičení v prípade ekologickej havárie na Dunaji. V správe z valného zhromaždenia bol však skonštatovaný zlý stav požiarnej techniky, hlavne čerpadiel, zapríčinený častým čerpaním vody pri povodniach.

Napísali ste nám...

Vážená redakcia...

Po diskusii so susedmi a známymi som sa rozhodla napísať Vám moju mienku o obsahu posledného „Devínčana“. Zistila som totiž, že túto mienku zdieľajú so mnou aj iní. Obsah posledných troch stránok je – ako to mám napísať, aby to bolo výstižné, ale nikoho neurazilo – prinajmenej zbytočný. Iné prvlastky radšej nechcem citovať. Vtip/humor je niečo iné... Niektoré obrázky sú doslova nechutné. A to v časti pre deti! Okrem toho, je „Devínčan“ vari humoristický časopis? Nie je dost' vážnych tém v obci? Ak nie fajn, potom ale radšej skráťte rozsah. Sumarizujem: vydávky za posledného „Devínčana“ mohli radšej poslúžiť na charitatívny účel.

Dr. Yvonne Neumann

Súhlasíme. Noviny „Devínčan“ majú v prvom rade informovať o dianí v Devíne, odzrkadľovať život Devínčanov, priblížiť im dávnu minulosť a rozoberať aktuálne témy súčasnosti. Nové zloženie redakčnej rady sa bude snažiť napraviť reputáciu novín a spraviť z nich noviny „o Devínčanoch a pre Devínčanov“. Veríme, že nás podporíte nielen čítaním, ale aj príspevkami do rubriky „Napísali ste nám...“.

Na tejto strane budeme pravidelne uverejňovať názory, postrehy, pripomienky a podnety Devínčanov. Kľúčik od schránky je v rukách redakčnej rady a tá sa vynasnaží uverejniť všetky články, ktoré budú mať svojho odosielateľa a nebudú obsahovať vulgárne výrazy. Prípadné krátenie článkov nesmie pozmeniť ich obsah. Preto, Devínčania, píšete o tom, čo sa vám páči, v čom vidíte nedostatky, čo a ako by ste chceli zmeniť.

Nezabúdajte, že riadková občianska inzercia je bezplatná. Svoje inzeráty v rozsahu najviac dvoch viet môžete hádzať do schránky „Devínčan“. Inzerujte, predávajte, kupujte, vymieňajte...

Prosíme všetkých Devínčanov o pomoc pri hľadaní zabudnutej histórie Devína!

Staré pohľadnice, dobové fotografie, cechové listiny, akékoľvek pamiatky na činnosť divadelného spolku, pozvánky na predstavenia, prípadne zvyšky kostýmov, pamiatky na činnosť miestnych remeselníkov, lodníkov, vinohradníkov, náradie, ktoré používali, čokoľvek, čo Vám ostalo po rodičoch a leží zabudnuté na povale, by sme si radi požičali, odфотографovali, zdokumentovali a poctivo vrátili! Ako vyzeral miestny kroj? Pozrite sa, prosím, do rodinných albumov! Spomeňte si na miestne sviatky, hody, procesie. Všetky cechy mali svoje zástavy.

Ako vyzerali, kde sa podeli? Každú Vašu spomienku vďačne vypočujeme a nahráme! Pátrame po richtárskej palici z roku 1621, možno nie je stratená! Hľadáme originál devínskej kroniky, možno ho niekto má! Prípadne prosíme o adresy Devínčanov, ktorí museli Devín opustiť a žijú v Rakúsku. Akékoľvek informácie, alebo materiály zhromažďuje pani Andrea Mrázová, tel. 65730142, pani Gabriela Luptáková, tel. 65730192, pani Jana Proftová, tel. 573066 alebo pani sekretárka starostu na Miestnom úrade. Vopred srdečná vďaka.

Preskúšanie sirén

Okresný úrad Bratislava IV, Odbor civilnej ochrany obyvateľstva a obrany oznamuje obyvateľom, že preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania v Slovenskej republike v I. štvrtroku 2004 bude: 9. januára, 13. februára, 12. marca. Čas preskúšania sirén je stanovený na 12 hod. v horevedených termínoch dvojminútovým neprerušovaným tónom.

Z histórie

Devínske pivo a pivovar

Písal sa rok 1987, keď sa začal archeologický výskum rannobarokového kaštieľa v Devíne na dnešnej Hutníckej ulici.

Pri sondáži na severnom dvore kaštieľa objavili archeologickí robotníci pod odborným vedením Dr. Igora Kellera časť starého muriva, ktoré postupne odkrývali. Očistili veľa múrov, dlažieb i murovaných kanálikov, až sa podarilo odkrýť časť niekdajšieho pivovaru. Odkryli i časť murovanej kanalizácie pivovaru, ktorá viedla Hradnou ulicou do „hradnej priekopy“.

Je iba domienkou, že táto „hradná priekopa“ bola spojnícou

Moravy s Dunajom a bola fortifikačnou obranou hradu na severe a východe. Dr. Keller odkryl i výmurovku na západnej časti „graby“, ako túto priekopu nazývali Devínčania, uloženú nasucho z lomového kameňa, čo potvrdzovalo jej umelé vytvorenie.

I druhý odpad z pivovaru zrejme viedol priamo do „graby“. Dr. Keller tento objav zdokumentoval. V Mestskom múzeu

v Bratislave sú uložené fotografie s kresbami zo základov pivovaru.

Týmto objavom sa Dr. Keller zaslúžil o to,

archív autorky

že sa devínsky pivovar nestal iba legendou, a potvrdil tým i opodstatnenosť zmienky kronikárky H. Schottovej, ktorá vo svojej ORTSCHONIK VON THEBEN A/D DONAU z roku 1968 mimo iného píše: „Z mojich rodných dokladov vyplýva, že jeden z mojich predkov z matkinej strany, Katarína Schachiger, narodená 17. decembra 1725, bola v devínskom kostole krstená ako dcéra pivovarníka.“

Uvádza tiež, že ulička, na ktorej sa pivovar nachádzal sa volala v jej časoch Jezuitengrund (jezuitský pozemok) a devínsky kaštieľ patril rádu Jezuitov. Pred rokom 1950 sa dnešná Hutnícka ulica volala Masarykova.

Nakoľko sa nezachovala žiadna dokumentácia o tom, ako devínsky pivovar vyzeral, ostáva iba na našej fantázii, ako si ho predstavíme. Isté však je, že v čase jeho existencie bolo na Devíne niekoľko zručných debnárov, ich sudy s pivom určite nakladali na vozy ťahané ťažkými „štajerskými“ koňmi a vykladali

ich na dopravné dunajské lode, tzv. „traunery“ a nimi dopravovali devínske pivo do Bratislavy a na nížiny Žitného ostrova.

Je príjemné konštatovať, že v každej uličke nášho staroslávneho Devína je vpísaný kus histórie zo života našich predkov. Boli to oni, ktorí utvárali charakter niekdajšej osady a neskôr mestečka Theben-Devín.

Pavína Rumanovská

Fašiangy

(pokračovanie zo strany 1)

dová kapusta s rebierkom a klobáskami.

Vyvrcholenie fašiangových sviatkov bolo vo fašiangový utorok – posledná muzika spojená s pochovávaním basy. Pred polnocou muzikanti vyšli von a o chvíľu sa vrátili s basou položenou na doske a prikrytou čiernou plachtou. Položili ju na lavicu a smutným hlasom oznámili, že basa umrela a idú ju pochovať. Začalo žartovné oplakávanie. Medzi predstieraným nárekom a kvílením hovorili, ako im bolo s basou vesele a akí budú bez nej smutní, opustení. Po polnočnom zvonení sa objavil richtár alebo kostolník a vyhlásením, že „fašiangy je koniec, je tu pôst“ ukončil zábavu.

Fašiangy boli a hádam ešte i sú nielen tou zvláštnou časťou roka, keď – ako hovorí tradícia – „by malo byť všetko naopak“,

ale je to i čas stretávania sa, spoločenských posedení a akéhosi „vzývania“, aby rok, ktorý sa len nedávno začal, bol rovnako štedrý a bohatý ako fašiangový čas.

(Ako trávili fašiangy ľudia v meste vám priblížime v budúcom čísle)

Pozor besnota!

upozorňujeme všetkých občanov, že bol potvrdený výskyt besnoty v katastrálnom území MČ Devín – lokalita Devínska Kobyla.

Z tohto dôvodu je potrebné:

- urýchlene vykonať doočkovanie všetkých psov proti besnote vo veku nad tri mesiace
 - uzatvorenie psov a zákaz ich voľného pobehovania
 - hlásiť každé podozrenie na besnotu u domácich a spoločenských zvierat
 - vyvarovať sa akéhokoľvek kontaktu so živými liškami alebo túlavými zvieratami. Nechytať nájdené uhynuté lišky, psy a mačky nechránenými rukami
- Besnota je vírusové ochorenie, ktoré postihuje všetky teplotkrvné živočíchy a je prenosná na človeka!

Devínsky babinec dnes s pani Rumanovskou

Napriek veľkým zmenám, ktorými v priebehu vekov kuchyňa prešla, ostáva práve ona miestom, kde sa vedome či podvedome

stále vraciame k starým zvykom. Najviac si to uvedomujeme počas rôznych slávnostných príležitostí a sviatkov, akými sú napr.: Vianoce, fašiangy, Veľká noc, svadby, krstiny a pod. Novoročná hojnosť našla pokračovanie vo fašiangovom vysmázaní šišiek, fánok a pečení sádelníkov.

Spomínam si na jedno príjemné fašiangové posedenie s Devínčanmi, na ktoré pán Jaroslav Podhorný st. (klampiar z Devína) priniesol plnú misu ešte teplých vysmázaných šišiek, ktoré nám on sám pripravil. Požiadala som ho o recept, a tak sa dnes môžem oň s vami podeliť.

Výborné šišky od pána Podhorného

Potrebuje: 1,25 kg hrubej múky, 150 g tuku na pečenie (Palmarin), 150 g práškového cukru, 4 žĺtky, ½ dcl rumu,

7 dcl mlieka, 1 kocku droždia, ½ kávovej lyžičky soli a ½ kávovej lyžičky citrónovej kôry.

Postup: Vo vlažnom mlieku s časťou múky dáme vykvasiť droždie. Po vykysnutí pridáme všetky ostatné prísady a opäť necháme kysnúť cca 1 hod. Z vykysnutého cesta vykrajujeme šišky, ktoré necháme ešte asi 20 minút odležať. Pred smažením urobíme na jednej strane jamku na lekvár a začneme vyprážať práve touto stranou dolu. Hotové poukladáme na servítky, aby vsiakol prebytočný tuk.

Fánky

Potrebuje: ½ kg polohrubej múky, 1 vajce, 2 žĺtky, soľ, trochu cukru, 50 g tuku, trochu vlažnej vody, 1 kávovú lyžičku octu.

Postup: Cesto dobre vypracujeme, musí byť hladké a pevné ako na rezance. Po menších častiach (aby nám nevyschlo) ho vyvalkáme natenko a radličkou vykrajujeme rôzne tvary. V širšej panvici zohrejeme väčšie množstvo tuku a vyprážame. Cesto sa nafúkne a zružovie. Vlažné posypeme cukrom.

Sádelníky

Potrebuje: 300 g sádla, 400 g hladkej múky, 2 žĺtky, 1 naberačku studenej vody, 1 polievkovú lyžičku octu a soľ.

Postup: Sádlo pretrieme cez sito, alebo zomelieme na mäsovom mlynčeku, zmiešame s ostatnými prísadami. Rozvalkáme a poskladáme ako knihu. Tento postup opakujeme dvakrát, medzitým necháme 20 minút odležať. Nakoniec vyvalkáme na hrúbku asi ½ cm a vykrajujeme obdĺžničky, ktoré následne plníme slivkovým lekvárom a prekladáme na polovicu. Pred pečením necháme v chlade dve hodiny odstáť. Pečieme v dobre vyhriatej rúre.

Pre voľné chvíle

Môžete si počas dlhých zimných večerov skrátiť chvíľu vyšíťím tejto peknej ružičky na obrus alebo vankúš. Jednoduchý vzor v spojení s vašou fantáziou isto vyčaria tú pravú atmosféru vo vašom dome. (pr)

Záhradkár

Vo februári

Skontrolujte si vaše záhradkárské náradie, ak je to potrebné, opravte, prípadne dokúpte, čo chýba, aby vám poslúžilo počas celého vegetačného obdobia. Ak to počasie dovoľí, môžete koncom februára siať napr. cibuľu, petržlen a mrkvu.

Po dôkladnom mechanickom ošetrení stromov počas teplejších a suchých dní nezabudnite na zimný postrek stromov, ktorý je základom proti škodlivým činiteľom počas vegetácie. O druhu a príprave postreku sa informujte vždy u odborníkov a v špecializovaných predajniach.

(pr)

Devínčiatka, zdraví vás Helga

Mám pre vás zopár otázok. Hádajte, čo to je...

maškara:

1. osoba v nápadnom, často smiešnom oblečení
2. vozík s maskami
3. malá škára

huspenina:

1. upečená hus s malinovou penou
2. typické fašiangové jedlo, inak nazývané studeno, aspik, rôsol
3. nazlostená hus

maškrtka:

1. čo vzbudzuje pôžitok z príjemnej chuti
2. to, čo mama škrtá
3. krtko, ktorý volá na mamu

ozembuch:

1. ten, kto sa hádže o zem
2. človek, ktorý búcha po zemi
3. hudobný nástroj, ktorý vydáva zvuk tak, že sa búcha o zem

Správne odpovede: maškara 1., ozembuch 3., maškrtka 1., huspenina 2.
Zdroj: <http://infovekacik.infovek.sk>

Aforizmy

Čím viac máme lásky, tým ľahšie sa nám kráča svetom. (Kant)

Ak máš dobrého priateľa, máš viac ako on. (Th. Fuller)

Čím vyššie vzlietneme, tým menšími sa zdáme tým, ktorí nevedia lietať. (Nietzsche)

Je jednoduchšie byť múdry pre ostatných ako pre seba. (T. la Rochefoucauld)

Niet väčšej straty ako je stratený čas. (Michelangelo)

Tento kvíz je pre tých nást-ročných, preto je aj obtiažnejší. Vaše správne odpovede (s menom a adresou) hádžte do schránky "Devínčan" do 20. februára. Vylosovaný výherca bude odmenený časopisom "SCORE" a jeho meno uverejníme v budúcom čísle.

1. Kde sa môžu stretnúť ľadový medveď a pinguin:

- a) na severnej pologuli
- b) na južnej pologuli
- c) nikde

2. Hlavná predstaviteľka Tomb Raider sa volá:

- a) Angelina Jolie
- b) Jennifer Lopez
- c) Sigourney Weaver

D - Teens

3. Ktorá česká speváčka spieva pesničku s názvom "SMS":

- a) Lucie Vondráčková
- b) Lucie Bílá
- c) Iveta Bartošová

4. BMW Z4 je:

- a) limuzína
- b) športák
- c) veterán

5. Čo je to kilt?

- a) šiltovka
- b) japonský kroj
- c) škótska sukňa

Senior Klub „Bohumila“

Dom kultúry privítal dňa 11. 12. 2003 všetkých našich seniorov na vianočnom posedení. Prišli aj tí, ktorí pravidelne „klub“ nenavštevujú. Neobanovali. Dobrá hudba a príjemné prostredie sa postarali o výbornú atmosféru. Ako inak nechýbal ani vianočný darček. Pán starosta Jozef Paczelt odovzdal Senior Klubu veľkú krabicu, ktorá skrývala kondičný stacionárny bicykel – Rotoped. Predsedníčka Klubu dôchodcov „Bohumila“ pani Mária Jurkovičová za devínskych dôchodcov ďakuje všetkým, ktorý sa na tejto peknej myšlienke podieľali. A keďže bicykel má slúžiť na udržiavanie kondície a upevnenie zdravia každý, kto má záujem, si môže prísť zacvičiť v utorok, štvrtok a v nedeľu v čase od 16. do 19. hodiny. Všetkých vás medzi sebou radi uvítajú.

Srdečné blahoželanie

Chceli by sme z celého srdca zapriať oslávencom, ktorí sa v mesiacoch január a február dožívajú okrúhlyho jubilea. Naše pranie zdravia a šťastia patrí:

Ivanovi Ferenčákovi	65 rokov
Alžbete Káňovej	60 rokov
Jozefovi Škoríkovi	75 rokov
Karolovi Kendrovi	60 rokov.